

bei Cyrill die Kenntnis der samaritanischen und hebräischen Schrift voraussetzen. Dazu kommt noch selbstverständlich die griech. Minuskel wie auch die Uncialschrift. Es hat nun den Anschein, dass er abgesehen von der letzteren, jede der genannten Schriftarten benutzt hat und daraus, was ihm geeignet schien, mit verhältnismäßig geringen Modificationen in sein Alphabet aufnahm^e. — V kritičnem oddelku je napisal naš rojak M. Murko jako zanimiv sestavek: »Die Litteratur zum hundertjährigen Jubiläum P. J. Šafařík's^e (glej nastopno beležko v današnjem »listku«). — Bibliografični oddelek so spisali: V. Jagić, C. Jireček, M. Rešetar in G. Polivka. Jagić ocenja med drugim tudi Štrekljevo zbirko slovenskih narodnih pesmi, o kateri se izraža kolikor možno laskavo kakor tudi o prof. Štreklju in trdi, da tako skrbno urejene zbirke nima niti srbohrvaška ali bolgarska, niti češka in poljska literatura. Jagić pa je podal tudi našim prestrogim moralistom par bridkih in zasluženih. Blagopokojni Davorin Trstenjak je pisal nekoč v nekem uredniškem pismu (»Edinost« ga je nedavno priobčila), »da so zeloti izvohali povsod razširjanje nenravnosti.« Kakor se kaže, še dandanes nismo mnogo na boljšem. Tudi prof. Štreklju so delali in še delajo nekaterniki sitnosti in ovire, hoteč v najnedolžnejših pesmih zaslediti nemoralnost, in zahtevajo odločno, da se dotične pesmice črtajo. Tem pregorečim moralistom je dal prof. Jagić dobro lekcijo, pišoč: . . . Sonderbarer Weise verlautete, nicht gleich anfangs, sondern später, dass die maßgebenden Factoren des Vereines (Matices) gegen die Ausgabe der Volkslieder aus — religiös-moralischen Gründen Bedenken tragen!!! Das Volk berühre ja in seinen Liedern auch die Liebe, und das sei sündhaft! Wenn die braven Leute aus dem Volke, die in derber, aber harmloser Naivität den Gesamtinhalt ihrer Lieder im Gedächtnisse wahren, ohne bei einzelnen etwas böses zu denken, von der Verurtheilung seitens der pedantischen Haarspalter und strengen Sittenrichter eine Ahnung hätten, so würden sie erstaunt die Augen öffnen und fragen, wer jenen rigorosen Herren das Recht gebe, einen durch Generationen überkommenen, in seiner ersten Anlage hie und da möglicherweise auf sehr traurigen Thatsachen beruhenden Text, dem jedoch die Zeit eine gewisse Weihe der unschuldigsten Erinnerung verliehen, in buchstäblicher Analyse zu fassen! Gewiss ist bei dem Volksliede ein solcher Maßstab am wenigsten angebracht!« — Na koncu je Oblakov nekrolog, v katerem se spominja prof. Jagić s toplimi in iskrenimi hesedami prerano umrlega učenjaka, kar je omenil »Zvon« že v 10. št. Dolžnost bi bila, da se odzovejo tudi Slovenci n. pr. »Matica slovenska«, »Pisateljsko društvo«, gg. profesorji in drugi rodoljubi pozivu prof. Jagića in pošljejo svoj obol za spomenik nepozabnega V. Oblaka, (Doneske sprejema: prof. Jagić, Dunaj, XIX: Döblinger Hauptstrasse 24 in »Weidmannsche Buchhandlung« Berlin S. W. Zimmerstraße 94). *Fr. Vidic.*

Die Literatur zum hundertjährigen Jubiläum P. J. Šafařík's. M. Murko. (Ponatisk iz »Arch. f. slav. Philologie«.) V tem velezanimivem članku ocenjuje, popravlja in dostavlja pisatelj razne spise, ki so izšli o priliki stoletnice Šafaříkovega rojstva, n. pr. K. Jirečka: »P. J. Šafařík

mezi Jihoslovany (v „Osvěti“) in druge doneske raznih pisateljev kakor: Polivke, Pastrnka, Vlčka, Kulakovskega, Pétuchova, Hanuša, Machála i. dr., ki so razpravljali o Šafaříku kot pesniku, kritiku in estetiku, historiku, jeziko slovcu, paleografu i. t. d. ter priobčili te razprave v raznih periodičnih izdajah in časnikih. Žalibog, da ni mogel pisatelj omeniti nobenega doneska, ki bi bil došel od Jugoslovanov! Slovaki sami so storili jako malo in nam niso podali skoro nič novega; najboljše je, kar so povedali o njegovem rojstnem kraju Kobelárovo. Pri Čehih pogreša dr. Murko kak članek o zaslugah Šafaříkovih za češki jezik in literaturo, kakor se je tudi na njegove zasluge za etnografijo, mitologijo in pravoznanstvo premalo oziralo. Za nas Slovence je zlasti važno, da je dr. Murko razjasnil napeto razmerje med Kopitarjem in Šafaříkom in opral pege, katere so Šafaříkovi biografi po krivici naredili Kopitarjevemu značaju. Spis razodeva ostro, fino, kritično oko, ki diči dr. Murka kot literarnega historika. Saj pozna dr. Murko, kakor malo kdo češko slovstvo in zlasti dobo čeških romantikov, med katere spada tudi Šafařík; o tem se lahko prepričamo iz njegovega obširnega dela o vplivu nemške romantike na češko slovstvo, ki v kratkem izide.

Fr. Vidic.

Knjige družbe sv. Mohorja za l. 1897. so ravnokar izšle ter so naslednje: 1. Zgodbe sv. pisma. III. snopič. — 2. Molitvenik: Marija Devica, majnikova kraljica. — 3. Slovenska pesmarica. I. zvezek. — 4. Naše škodljive rastline. V. snop. — 5. Slovenske večernice. 49. zv. — 6. Koledar za leto 1897. — Prelepe knjige ocenimo prihodnjič, že sedaj pa opozarjamo na najiminenitnejšo letošnjo publikacijo, to je na I. zvezek „Slovenske pesmarice“, ki sta ga priredila župnik Jakob Aljaž in glasbenik M. Hubad. Kdor ni ud družbe sv. Mohorja, naj si le omisli to znamenito knjigo, ne bode mu žal. Stane pa ude 50 kr., neude 70 kr.

Novi slovenski operi. Letošnja sezona nam donese uprizoritev dveh izvirnih slovenskih glasbenih del. Priznani in cenjeni skladatelj Ant. Foerster je predelal spevoigro »Gorenjski slavček« v opero; — V. Parma pa, skladatelj opere »Urh, grof celjski«, je zložil novo enodejansko opero »Ksenija«. Dejanje ji je povzeto iz južnoslovenskega življenja. Ksenija prosi slučajno pribežališča v samostanu, kjer je njen ljubimec; le-ta je ondu iskal utehe nesreči, ko ju je razdružila neprijazna usoda. Ljubav se rodi z nova v njiju srcih; tedaj pa pridrvi Ksenijin zalezovalec ter prisili meniha, svojega brata, na dvoboj, očitajoč mu prevaro in pregrešnost. Da zabrani bratomor, se žrtvuje Ksenija. — Dejanje, dasi romantično, je dobro razpletено in podaje komponistu dovolj prilike, da dokaže svoje muzikalne zmožnosti. Zlasti hvalijo skrbno instrumentacijo opere.

Slovensko gledališče. V listku zadnjega zvezka »Ljubljanskega Zvona« se očita intendanciji slovenskega gledališča, da je premalo dovzetna za nasvete, ki ji dohajajo od drugih. Mogoče, da je v katerem oziru to res; kar pa se tiče sestave repertoarja za tekočo sezono, tej tožbi ne moremo pritegniti.

Iz gledališkega »bulletina«, katerega je intendancija še pred otvoritvijo gledališča objavila, smo se uverili, da je upoštevala, kolikor se je sploh dalo, razne mišljaje, ki so ji glede tega došli, in da nasvetov ni prezirala, tudi če so ji prihajali od manj prijateljske strani. Intendancija slo-